

Olotina

Revista Olotina Literaria, científica y Administrativa

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA QUE NO ESTÁ ADHERIT NI AFILIAT A CAP PARTIT POLÍTIC

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Imprempta de Pere Aubert. Sant Bernat, n.º 2

Els pagos son a la bestreta.

Dels treballs publicats ne responen sos autors.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Any, 5 ptes.—Nombre solt, 10 céntims.

DE LES OBRES QUE'S REBIN SE'N DONARÁ COMPTE Y DE LES QUE SE'N ENS ENVIJN DOS EXEMPLARS SE'N FARÁ LA CRÍTICA

COMENTARIS

Que ab motiu d'una Exposició d'Art, uns quants amics, o adoradors, o una Junta prengui la iniciativa de tributar un carinyós homenatge a un artista mort, anant a posar una corona en la seva tomba no es cap fet extraordinari, pero es sempre de aplaudir y encoratjar y tenen obligació de demostrarhi la seva conformitat, tots els aimants de l'Art y de la Cultura; tots els que sincerament creuen ab el mérit del artista a qui va dedicada y naturalment tots ells fills de la mateixa població de aquell artista.

Pero quan es el Jurat de una Exposició Internacional d'Art, y una Comissió organitzadora de aquella Exposició que acorda y ho compleix, dedicar una sala a un artista mort de molts anys, y el Jurat y la comissió acordan enviar una corona a la seva tomba, y l'Ajuntament de una ciutat com Barcelona fa seu aquest acort, més hi afeigeix el de erigir un monument en un dels seus jardins. y per complimentar la primera part, envia una representació oficial, el fet se surt ja de la esfera de la intimitat y pren proporcions dignes de fixarhi la vista tots els que no la tingan molt curta.

Certament que ni cap comissió ni cap Ajuntament ens han *descobert* el mérit del nostre Vayreda pro ens l'han enaltit a la vista del mon y han honrat a Olot ab la enbaixada que'ns porta oficialment la nova del acort del monument y de la invitació que Barcelona fa a nostre ciutat pel dia de la inauguració.

Aixó avui en dia es bon trós més important que aquells adjectius que els antics monarques dedicaven a les ciutats, en pergamins plens de cintes y sagells que prou vegades no eran més que recordatoris de riuades d'or o de sang o de llágrimes.

Devant d'un fet aixís s'imposa a tots els qui pensin com vulguin, mentres tinguin coneixement de lo que vol dir ciutadania, en primer lloc la cortesia y després cooperar cada hu en les seves forses a les manifestacions populars que per donarli solemnitat s'organisin.

Es precís que aquestos fets que per la seva mateixa importancia no poden sovintejar, serveixin d'exemple y estimul a tothom y no solsament per lluir el nom o la oratoria, o la levita a quatre senyors.

Y perque resulti tal com ha de ser, es precís que comensant pels homes que per dret exerceixen autoritat y seguint pels que volen exercirla per son naixement o fortuna fins al menestral y treballadors compleixi cada hu ab son deber, perque d'altre manera la cadena de la solidaritat ciutadana queda trencada no solsament per un acte sino a vegades per mes temps.

Y pensin els que's trovin en el lloc de director, que les coses se veuen més clares de la vora per poca llum que hi hagi, que aillantse en la fosca del criteri tancat o de la intransigència, que desde dins podrá creuers bon zel pro a plena llum pren molts matissos y altres tants noms segons els ulls y les llengües que se'n ocupen.

Y consti encara que en els temps actuals, de ocasions en que totes les Autoritats se trovin *naturalment* identificades ab totes les classes dels seus subordinats no'n corren gaires.

Torném a dirho: molt curt de vista ha d'esser al qui aixó li escapi.

X.

Bibliográfiques

P. Francisco de Barbens—EL CEREBRO, LOS NERVIOS Y EL ALMA EN SUS MÚTUAS RELACIONES.— *Luis Gili, Barcelona, 1912*

Durant els primers temps de la desaparescuda *Revista Olotina*, se vegé aital publicació honorada ab la firma del P. Barbens en les seves pàgines. Després, aquest escrigué, si no recordém malament, perque no tenim gaire memoria y'ls nostres records son un xic confosos, alguns articles en *El Deber*, y de cop y volta cessá de col·laborar en els periódics d'aquí. Arrivarem a malpensarnos si aquells articles sobre psicologia de la vida olotina no s'avenien ab els motllos que aquí gastém, y que no's poden trencar perque ab ells aném molt bé. Prou que ho deia un dia una senyora de les senyores que formen l'*elité* de nostre ciutat, a un amic meu que, jove encara y ple d'ilusions, se li condol'a de l'endarreriment que observaba en la manera d'educar y instruir aquí a n'els nois y noies. No se pas de que's queixa vosté, li contestá la respectable senyora mare d'alguns fills. Jo no veig cap necessitat de reformar ni d'avensar res. Jo trobo que be aném prou be. El meu amic, se la quedá mirant y li feu de resposta: Ditxosa vosté y'ls seus fills a qui'ls deuré deixar lo suficient pera viurer tranquil·lament y no'ls hi farán falta les armes de l'educació y la instrucció pera combatre en la lluita per la vida.

Tornanthi doncs ab el P. Barbens, a qui no tenim el gust de conèixer ja que no's pot dir conèixer a una persona l'haverhi enraonat una sola vegada y per breus minuts, el creiem un esperit cultivat, estudiós, desitjós de saber, per lo poc que li llegirem. El capitol de la seva *Ordre* l' destiná a Barcelona, y allí vivint la vida intensa, que també les ordres religioses poden viurer aquesta vida, ha aixamplat extraordinariament la seva

cultura de quina es fruit l'obra quin titol encapsala aquestes ratlles. L'*Ordre caputxina* sembla haver entrat en un període de desvetllament, de lluita, d'activitat suma, com ho demostra la ben documentada «*Revista de Estudios Franciscanos*». Referintnos solsament a Catalunya, compta ab uns quants individus que s'han obert pas en el camp cultural pel seu talent, y a n'els noms avui respectats del P. Rupert de Manresa, del ilustre moralista P. Fermi de la Cot, del P. Miquel d'Esplugas, podriem afegirhi en el camp dels estudis psicològics el del P. Barbens.

El P. Francisco de Barbens, sens' abdicar ni poc ni molt de les seves doctrines tradicionals cristianes, ans al contrari afirmantles més y més, sens allunyarse del més pur espiritualisme, fentse càrrec de la tendència avui imperant de materialisar el pensament pretenguentse provar sa procedencia exclusivament material mitjansant els recursos avui d'abundosos que proporciona el gabinet histològic y'l laboratori químic, estima de imprescindible necessitat utilisar contra l'enemic les mateixes armes que aquell esgrimeix, y acudir a la experimentació científica, pera enrobustir, ab els seus datos y resultats, els principis metafísics del espiritualisme, demostrant que aquest mai ha sigut enemic de la ciencia.

Comensa la seva obra l'ilustre caputxí, donant una ullada general a les escoles filosófiques que dominen en l'estat actual de les ciencias, recomenat fervorosament el conreu dels estudis de psicologia experimental, que, garvellada dels seus resabis fisiologistes y positivistes, inoculantli sava cristiana, ha arribat a imposarse com a única pera dar solució a les relacions de cos y ánima.

Estudia després la conformació normal del cervell, la intervenció fisiológica en la formació de la idea, les relacions entre la materia y l'esperit, en una paraula, tot lo referent als centres nerviosos, ab gran riquesa de detalls.

La tercera part de l'obra está dedicada a Patologia mental, y es la més extensa, tota vegada que ocupa casi una mitat del volúm. Se tracta en ella la patologia de la escorsa cerebral y les lesions de la mateixa que produeixen la demencia paralítica, y la demencia senil, ben diferent aquesta de la vellor; les deformitats craneals; la patologia dels nervis, detenintse especialment en l'histerisme; la patologia del esperit, afirmant la seva existencia, ja que's donen y formulen lligitimatment diagnostics y pronostics d'enfermetats de l'ánima, estudiant en semblant grupo'ls desequilibrats, els impulsius, els neurasténics y psicasténics, l'imbecilitat. Se deté en la herencia psicopática y la degeneració; posa de manifest les conseqüencies mentals d'algunes enfermetats infeccioses (sífilis y morfinisme) aixís com les pre-